

Pravěk

- Období, které se počítá na stovky miliónů let
- Vznik života cca před 3,8 miliardy let – vzniknul v oceánech (1. organismy: bakterie, sinice)

Rozdělení:

- Kamenná doba (Paleolit, mezolit, neolit)
- Bronzová doba
- Železná doba

- **Antropogeneze** = vývoj člověka od živočišných druhů až po formu homo
- **Hominizace** = polidštění

Hlava:

- Zvětšování mozkovny
- Zmenšení obličejové části
- Mizí nadočnicové oblouky
- Mění se stavba chrupu
- Dochází k zúžení a vystupování nosu
- Objevuje se bradní výčnělek – umožňuje artikulovanou řeč

Tělo:

- Objevuje se esovitě zahnutý páteře
- Prodloužení a zpevnění nohou
- Pevná pánev
- Odlišná stavba ruky a nohy
- Mění se chodidlo – prsty jsou kratší, mizí protipozice palce
- Ztráta srsti

Před 35 milióny lety

- **Egyptopitékus**
 - nejstarší známý předek člověka (společný předek s lidoopi)

Před 3 – 4 milióny let

- **Australopitékus**
 - první prototyp člověka
 - poprvé se objevil v Africe
 - objevuje se na rozhraní lesů a savan (1,5 m, 50 kg)

Před 2,5 milióny let

- **Homo habilis (člověk zručný)**
 - lidskou linií Australopitéka
 - 1. výrobce v dějinách
 - dokáže si z kamene a kostí vyrobit jednoduché nástroje
 - kostra pánve a dolních končetin je shodná s dnešním člověkem

Před 1,5 mil. – 300 000 let

- **Homo erectus (člověk vzpřímený)**
 - zvětšení mozkovny
 - vyrábí dokonalejší nástroje (pěstní klíny, oštěpy)
 - nálezy tohoto člověka také v ČR (Praha, Stránská skála u Brna)

Před 300 000 – 40 000 let

- **Homo sapiens (člověk rozumný)**
 - loví soby, mamuty, sběr plodů
 - kvalitnější nástroje (škrabadla, nože)
 - dovede rozdělat oheň
 - první rituální hroby s milodary
 - početnější tlupy
 - dorozumívání jednoduchou řečí
 - poddruh je neandrtálec

40 000 př. n. l.

- **Homo sapiens sapiens (člověk dnešního typu)**
 - vyvinul se v Africe a odsud do celého světa
→ objevování nových ras (díky přírodním podmínkám)
 - žijí v pevnějších skupinách, hovoří artikulovanou řečí
 - loví velká zvířata (mamut, jeskynní medvěd...), umí maso udit a sušit
 - do hrobů dávají zbraně, šperky, někdy jídlo...
 - žijí v zahloubených chatách – jednoduchá konstrukce z mamutích kostí a dřevěných kůlů, přes které je natažená kůže
 - **umělecké výtvořy** – sošky z vypálené hlíny (Venuše – kult ženy matky)
 - kresby a barevné malby zvířat - **jeskynní malby** (ČR – Dolní Věstonice – Věstonická Venuše, Španělsko – Altamira, Francie – Lascaux)